

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра педагогіки та суспільних наук

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Релігієзнавство»
на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	Магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Пивоварська Ксенія Каринівна
к.філос.н.,
доц., зав. каф педагогіки та суспільних наук

Контактний телефон	+38-063-999-2055
Електронна адреса	lumpen@meta.ua
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.culture.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про релігію як складне соціокультурне явище, розвиток здатності до міжкультурного діалогу, критичного мислення, толерантності, а також розуміння ролі релігійних традицій у розвитку людства, українського суспільства й особистості.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з презентаціями та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота
Базові знання	Базове розуміння історії України та всесвітньої історії, загальне уявлення про основи філософії, культурології та суспільствознавства
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
- Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування - Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії в професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня	- Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. - Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. - Здатність працювати в міжнародному контексті. - Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. - Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). - Здатність генерувати нові ідеї

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
	(креативність).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Релігія як феномен культури		
Тема 1. Релігія як суспільне явище: сутність, структура, функції	Мінілекція, групова дискусія, робота з визначеннями	Написати есе: «Що для мене є релігія?»
Тема 2. Теорії походження релігії (філософські, психологічні, соціологічні)	Теорії походження релігії (філософські, психологічні, соціологічні)	Теорії походження релігії (філософські, психологічні, соціологічні)
Тема 3. Міф і релігія: подібності та відмінності	Міф і релігія: подібності та відмінності	Міф і релігія: подібності та відмінності
Тема 4. Релігійна свідомість і релігійна поведінка	Релігійна свідомість і релігійна поведінка	Релігійна свідомість і релігійна поведінка
Тема 5. Релігійні символи, ритуали, культ	Релігійні символи, ритуали, культ	Релігійні символи, ритуали, культ
Модуль 2. Історико-релігієзнавчий огляд та релігія в сучасності		
Тема 6. Світові релігії: індуїзм, буддизм, конфуціанство	Світові релігії: індуїзм, буддизм, конфуціанство	Світові релігії: індуїзм, буддизм, конфуціанство
Тема 7. Авраамічні релігії: юдаїзм, християнство, іслам	Авраамічні релігії: юдаїзм, християнство, іслам	Авраамічні релігії: юдаїзм, християнство, іслам
Тема 8. Традиційні релігії українців: дохристиянські вірування та християнство	Традиційні релігії українців: дохристиянські вірування та християнство	Традиційні релігії українців: дохристиянські вірування та християнство
Тема 9. Секуляризація, нові релігійні рухи, релігія в інформаційну епоху	Секуляризація, нові релігійні рухи, релігія в інформаційну епоху	Секуляризація, нові релігійні рухи, релігія в інформаційну епоху
Тема 10. Релігійна толерантність та міжрелігійний діалог	Релігійна толерантність та міжрелігійний діалог	Релігійна толерантність та міжрелігійний діалог

Інформаційні джерела Основні

1. Яроцький П. Л. Релігієзнавство (Сучасні релігійні процеси у світі й Україні) : навч. посіб. — Львів : Кондор, 2024. — 442 с.
2. Лубський В. І. *Релігієзнавство : підручник*. — Київ : Центр навчально-практичної літератури, 2022. — 448 с.
3. Ничик В. М., Филипович Л. О., Лубський В. І. *Релігієзнавство : навч. посіб.* — Київ : Знання, 2021. — 335 с.
4. Мартишин Д. С., Богданенко А. І. *Богослов'я в сучасному світі : навч. посіб.* — Київ : Ліра-К, 2023. — 90 с.
5. Яроцький П. Л. *Історія релігії в Україні : навч. посіб.* — Київ : Світ знань, 2021. — 420 с.
6. Лубський В. І. *Філософія релігії : навч. посіб.* — Київ : Ліра-К, 2023. — 198 с.

Додаткові

1. Павленко П. Є., Мандра В. С., Саган О. Н. *Релігійні ідентичності в їх сутності і конфесійних виявах : український контекст : монографія*. — Київ : Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України, 2021. — 280 с.
2. Блажівський І. Д. *Історія світових релігій : навч. посіб.* — Київ : АртЕк, 2020. — 328 с.
3. Карпюк А. О. *Релігієзнавство : короткий курс лекцій*. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. — 160 с.
4. Филипович Л. О. *Релігієзнавство : вступ до фаху : навч. посіб.* — Київ : Університет, 2020. — 270 с.
5. Туренко І. В. *Світові релігії у глобалізованому світі : навч.-метод. посіб.* — Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. — 112 с.
6. Филипович Л. О., Титаренко В. В. Специфіка дослідження релігійних меншин: методологічні засади // Українське релігієзнавство. — 2024. — № 95. — С. 18–23.
7. Карпіцький М. М. Феноменологічний метод у релігієзнавстві: потенціал і межі застосування // Українське релігієзнавство. — 2024. — № 96. — С. 9–15.
8. Головащенко С. І. Тенденції релігійної свідомості в молодіжному середовищі України // Наукові записки Інституту філософії НАНУ. — 2023. — Т. 1. — С. 67–74.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Пакет програмних **Програмне забезпечення навчальної дисципліни**

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office
- Будь-який інтернет-браузер з доступом у мережу

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: письмові практичні завдання мають бути здані для перевірки під час практичного заняття з відповідної теми. Якщо завдання виконуються із порушенням термінів без поважних причин, то можуть оцінюватися на нижчу оцінку (до 50 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Поточні модульні роботи проводяться у формі тестів в письмовій формі або за допомогою відповідного програмного забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу у термін, передбачений робочою навчальною програмою, студент має 2 спроби для тестування. Якщо оцінка за поточні модульну роботу незадовільна (менш 60 % правильних відповідей), перескладання відбувається у формі усної співбесіди з теоретичних питань модулю. Якщо завдання виконані невчасно, викладач залишає за собою право знизити оцінку.

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-1.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування: відвідування є обов'язковим. За умов об'єктивної неможливості (хвороба, працевлаштування, перебування поза межами країни) з дозволу викладача відвідування може бути он-лайн або за допомогою асинхронних завдань

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkiv-akademichnogo-plagiatu.pdf>

[pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/plozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf)

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/plozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/plozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/plozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій: Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/plozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/plozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvedialnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): захист виконаних практичних завдань (5 балів); обговорення матеріалу занять (16 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); доповіді з презентаціями та їх обговорення (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-9): захист виконаних практичних завдань (5 балів); обговорення матеріалу занять (16 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); доповіді з презентаціями та їх обговорення (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Навчальна	Написання рефератів, створення презентацій, методичних матеріалів, виконання нетипових завдань, написання есе	30
Науково-дослідна	участь у роботі предметних наукових гуртків; проблемних груп, секцій, лабораторій; участь у виконанні держбюджетних або госпрозрахункових наукових робіт; проведення досліджень у межах творчої співпраці кафедр, факультетів; роботу в студентських інформаційно-аналітичних і культурологічних центрах, перекладацьких бюро; рекламну, лекторську діяльність; написання статей, тез, доповідей, інших публікацій.	30

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

